ՏԱՄՆԵՒՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Թիւ 1717 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 8 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1885 (Ն. Տ.) 20 ՅՈՒՆՈՒԱՐ

ԱՇԽԱՏՔ

ՊԱՏՄԱՆՓ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ եւ գաւառաց համար 6 մէնիս
Վեցամսեայ 3 »
Յանուցման տողը մէկ անգամի համար 2 դրուշ է. աւելի անգամներու համար սակարկութիւն կը լինի:

Տէր և Տնօրէն Մ. Յ. ՄԷԼԻՔԵԱՆ

ՕՐԱԳԻՐ

ԱԶԳՈՑԻՆ ԵՒ ԿԱՂԱՔԱԿԱՆ

20 վարպա

ՊԱՏՄԱՆՓ

Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ եւ այլ գրութիւն պէտք է ուղղել Մ. Յ. Մէլիքեան, Պասըր Ալի Ճաստէսի բիւ 20 Տ. Ճիվելէկեան էֆենտիի տպարանը:

Խմբագիր Բ. ՊՈՉԱՃԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ 5 ՅՈՒՆՈՒԱՐ

ԱԶԳՈՑԻՆ

ԱՐՁԱԴԱՆՈՒ ՈՒՈՏՈՒԹՈՑԻՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

Անցեալ 1885 ի տարեդարձին և դեռ թոխմաք կը ճեան երկու դահեր որ թուրքիոյ և Ռուսիոյ միլիոնաւոր Հայոց քաղաքն ի ձեռին ունէին. Անիշխանութիւնն եթէ բարիք մը չէ հզօր ազգերու համար, ազէտ մը չէ՛ մեզ նման տկար ազգաց և ո՛վ կրնայ ըսել թէ այս կացութեան շարունակութիւնը երբ զոհ չպահանջեր ազգային կենսական մեծ շահեր: Այսօր թէ՛ Ռուսահայք և թէ թուրքահայք զուրկ են իրենց պատրիարքներէն, երկու երկիրներու մէջ ալ՝ ազգային առանձնահնորհմունք և իրաւունքներ ի տարաբնհետանալու վտանգին ենթարկուած են: Այժմ քա ալ գիտցած թէ ներկայ փափուկ կացութիւն տարբերութիւն չկրէր՝ եթէ [այդ դահերուն վրայ բալմին ժամանակին պահանջմանց անպէտ և կոլտվամբատութիւնէ՝ զուրկ անձնաւորութիւններ: Այդ զգայմամբ է անշուշտ որ յարմարագոյն ընտրելիները գտնելու ևռանդով բռնուած եմք, և այդ պատճառաւ է որ տակաւին վերջնական ընտրելի մը չունինք Կ. Պոլսոյ ոմիոռւն համար: Յարմարագոյնն վնտռելու չափազանց ևռանդէն կը վախնանք որ հնուկ ուրեմն անյարմար մէկու մը ձեռք անցնի Ազգային գործոյ ղեկն: Կը մոռնանք որ լաւագոյնը լաւին թշնամին է: Երբ ամենք Թորքն Սրբազանը կը ներկայացնեն, այլք պղ եղնելով Բարթուղիմէոս կամ Յարութիւն Սրբազանները ցոյց կուտան, մինչ Ազգին օգտին համար: Որպէս թէ Թորքն Սրբազան լինելը անյարմար ոը և իրենց ընտրելիք՝ սեր ամեն գերընական յատկութեանց: Ըստ դոցա, Թորքն Սրբազանի մեծագոյն թերութիւնն է գաւառաց ներքին վիճակին անտեղեակ լինելը: Ասոնցմէ տեսութեամբ՝ այս կարծիք ուղիղ կրնայ թուիլ, բայց յետ հասուն խորհրդածութեան՝ կը տեսնուի թէ այդ գաղափար աւելի ճշմարտանման է քան թէ ճշմարիտ: Եթէ այդ նկատման ճշդութիւնը ընդունուի, պէտք չէր որ Գ. Թիւլ կրեմլի Ցրանեական Հանրապետութեան նախագահ լինելը, քանի որ նա վաստաքանութենէ յառաջացած անձ մ'էր, պէտք չէր որ Գ. Պլէն ընտրելի լինելը Մխայեալ-Նահանգաց նախագահութեան՝ քանի որ Գ. Քլիվլէնտի չափ ընտրութիւն հանդերձ՝ անոր նման՝ նահանգի մը կառավարիչ չէր: Գերմ. Թորքն Սրբազան՝ այդ կարծեցեալ թերութեան

դէմ կրնայ ցոյց տալ իր կրօնական նախանձաւորութիւնը, իր լեզուագիտութիւնը, իր պաշտօնական վարձատրութիւնը, իր քաղաքագիտութիւնը և վերջապէս իր հայրապետութիւնն. ոչ ոք կրնայ ամբաստանել Նորին Սրբազնութիւնը կառավարական ոգւոյ յանգամանաք: Եթէ գաւառաց մէջ առաջնորդութիւն չընծայ ընդդէմ հետեւցնելով անվարձ անձ մը համարինք զնաց, յայժ կը սթափիմք, զի ընդհակառակն մեք կը կարծեմք որ մարդ առաւել վարձատրելու առիթներ կրնայ ունենալ ի Պոլիս քան թէ ի գաւառս և մինչեւ իսկ բանաւոր կը կարծեմք եկեղեցական մը նախ ի Պոլիս վարժուելով ապա գաւառներն ղրկել պաշտօնավ, և ոչ թէ գաւառներու մէջ թողուլ զանոնք՝ իրենց խոհեմութիւնը անցնելու համար: Հոգեկոյս Թադէոս եպիսկոպոս Պատրիարքական փոխանորդութիւն ընդել յետոյ առաջնորդ Զմմառեցաւ Լուսաւորչի և այդ պաշտօնն բազում տարիներ վարեց ամենայն յաջողութեամբ: Եթէ իր այդ պաշտօնի մէջ այնքան յաջողեցաւ եղծրիթէ եղական Հանդիսացաւ, դորա պատճառն պէտք է փնտռել իր ի Պոլիս ստացած պաշտօնական վարձատրութեան մէջ:

Առաջնորդութիւնք աննշան և անվարձները վարժեցնելու համար սահմանուած պաշտօններն չեն, Այս լնդրոյ վրայ ունիմք դրել:

1885 յունի. 2 ՀԱՑԿ
Ռոտոսթոյ

ԳՈՂՍՐԱՍՆ

ՊԻՄՄԱՐՔ ԲԵԼԱՆՆ

ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Գերմանիոյ խորհրդարանին նիստերը կը շարունակեն հետաքրքրական երեւոյթներ ընծայել: Պիսմարք իշխանին և երեսփոխանաց մեծամասնութեան միջեւ կեցող անհամաձայնութիւնը տակաւ կ'աւելնայ: Երեմիատամ նախարարապետին ըներած առաջարկներն երեսփոխանաց կողմէ չեն դաներ այն յօժարակամ ընդունելութիւնն, զոր Պիսմարք իշխանը կ'ակնկալէր, մանաւանդ երեսփոխան լնդրոյ վերաբերեալ առաջարկներն, որոց ոմանք յանձնախմբի մը կը ղրկուին և ոմանք կ'ընդունուին, բայց ոչ առանց բացառիչ չարաքամութեան:

Գերմանիոյ խորհրդարանն՝ իր յունի. 8ի նստին մէջ՝ մրրկալից վիճաբանութիւն մ'ունենայ կառավարութեան կողմէ խնդրուած 12 հազար մարք վարկի մ'առթիւ, որ դաղթականութեան Բոմիսերի մը լծակին տիտի յատկանար: Պիսմարք իշխանը լսեցաւ և աղաչա-

կան երեսփոխան Պ. Բինթհըր պատասխանեց նմա: Նախարարապետն ամ անգամ բեմն եկաւ և վիճաբանութիւն անձնական վոխադարձ և կծու ամբաստանութեանց երեսոյթ մ'ստացաւ, որ անսովոր բան մը չէ Պիսմարք իշխանին և յառաջդիմական կուսակցութեան պետն միջեւ: Այս վիճաբանութիւն Պիսմարք իշխանին առիթ տուաւ անգամ մ'եւս բացատրել իր կարծիքն այն անտեսական և դանձային գրութեան վրայ, որ ըստ իր կարծեաց կը պատճառի Գերմանիոյ:

Գաղթականութեան վրայ Պիսմարք իշխանին բացատրած դատողութիւնն յայժ հետաքրքրական են: Գաղթականութիւնն, որոյ անընդհատ յառաջդիմութիւնն երկիւղ կը պատճառէ բազում Գերմանացոց, ընդհակառակն Գերմանիոյ աճեցուն բարեկեցութեան մէկ նշանն և անոր ուղղակի հետեւանքը կ'երեւի Գերմանիոյ նախարարապետին: Սակայն և այնպէս իշխանը կը կարծէ թէ, պէտք է խափանել այնպիսի չարժումի մը, որ գործանիքա անդարձ կը ղրկէ իւր կենսական ոյժերուն մէկ մասէն, և օդտակար կը դառնէ երկրին պահել այս ոյժերն, օգնելով գաղթականոյ որ իրենց հայրենեաց մէջ իսկ դանեն այն դիւրակեցութիւնը զոր կ'երթան որոնել օտար երկիրներու մէջ: Նախարարապետը կառավարութեան կողմէ երկրագործութեան տրուած մաքսային պաշտպանութեան մը մէջ կը տեսնէ գաղթականութիւնն արգիլելու միջոցը, զի երկրագործութիւնն ազգային աշխատութեան կարեւորագոյն ճիւղը կը համարի: Պ. Բինթհըր ընդհակառակն հաստատեց թէ գաղթականք մեծ մասամբ ծխախոտի գործարանաց բանւորներէն կը բազկանան, որոց կ'ապահանան նախարարապետին մենաշնորհի ծրագրերը: Բայց ասոնք, գաղթականք արեւմտեան Գերմանիոյ ճոխ և ճարտարագործ քաղաքներէն դուրս չեն երթեր, այլ միապետութեան սղքատնահանդներէն, այն է Մեքլենպուրկ, Բամբերգի, Բոզէն ևլն: Այս իրողութիւն կը հաստատէ թէ, ապրուստի դժուարութեանց լնդիրը կարեւոր դեր մը կը կատարէ գաղթականութեան մէջ, Ընդդիմադիր կուսակցութեան ղեկավարը՝ 1880 էն ի վեր շարունակ գաղթականութեան տեղնուէն եզրակացուց թէ, Պիսմարք իշխանին մտքսային նոր աշխարհավարութիւնը չէ տուած յուսացեալ արդիւնքը: Նախարարապետն առ այս պատասխանեց թէ, գաղթականութիւնը ճիշդ սա իրողութենէն յառաջ կուգայ թէ, ազգային ճարտարութիւնք կամ արուեստք չեն պաշտպանուիր բաւականաչափ տուրքերով: Գաղթականք Ամերի-

կա կ'երթան, ուր առատել պաշտպանութիւն կը վայելեն քան իրենց հայրենի երկրին մէջ, և Գերմանիայէն կը վախչեն, ուր աւելնաժանր տուրքեր, մանաւանդ քաղցրեղէն տուրքերն երկրագործոց վրայ կը ծանրանան, որոց համար արմտեաց գնոյն նաւագումը ապէտ մ'է: Վերջապէս, նախարարապետը կը կարծէ թէ, յօգուտ ազգային չահուց՝ գաղթականութիւնը սահմանափակելու համար կարեւոր է երաշխաւորութիւններ տալ Գերմանացի երկրագործոց, արմտեաց գիները պաշտպանելով յարմարաւոր սահագիններու միջոցաւ:

Այս վիճաբանութենէն յետոյ, ժողովը քուէարկեց կառավարութեան խնդրած 12,000 մարքի վարկը:

Յետոյ կարդն եկաւ 150,000 մարքի վարկի մը, զոր կառավարութիւնը կը պահանջէր կեդրոնական Ափրիկէի մէջ դիտական և քաղաքական ուսումնասիրութիւններ ընելու համար: Ելմտաղոյցի յանձնախումբը կը խնդրեր 50,000 մարք զեղչել խնդրուած գումարէն, բայց յանձնախմբին տեղեկագրին, որ յառաջդիմականոյ նման կը փափաքեր որ խնդրուած գումարն ամբողջապէս քուէարկուի, Թոյլ կերպիւ պաշտպանեց տեղեկագրին եղրակացութիւնները, Յառաջդիմական կուսակցութեան անդամներէն մին առաջարկեց յանձնախմբին վերադարձնել աւելի խոր քապէս քննելու համար այս վարկի առաջարկն: Երեսփ. Ժողովոյ կեդրոնական կուսակցութեան պլուխ Պ. Վինտհորսթ ի մէջ այլոց խնայողութիւն յանձնարարեց, դիտել տալով թէ ազգը չկրնար տակալ նոր արոց: Ինք սկզբամբ հակառակ չէ գաղթային աշխարհավարութեան, բայց ա՛ն աշխարհավարութեան կողմն է, որ կրնայ հաստատութիւններ ստեղծել և չկարծեր որ Ընկրա-Բէ քուէնան յարմարի այս նպատակին: Ուստի վերջապէս յայտնեց որ կառավարութիւնը տեղեկութիւններ տայ իր առաջադիմած գաղթականական ձեռնարկութեանց վրայ: Պիսմարք իշխանը պատասխանեց թէ, չկրնար կանխաւ յայտնել ապագայ գաղթականութեանց անուններն, որովհետեւ միւս ազգերն, որք անհապաղ աչօք կը տեսնեն Գերմանիոյ գաղթային ձեռնարկները, կրնան կանխել ղինք: «Պէտք է չտապել» Գերմանիոյ գաղթային ցանկութիւնք երկու տարիէ ի վեր ժողովրդեան մէջ այնպիսի հզօր արձագանգ մը գտած են որ յուսացնել կուտայ թէ խորհրդարանն, իբրեւ թարգման հանրային կարծեաց, այժ պիտի տայ վարկի խնդրանաց, վասն զի նշ աւելի գումար մը քուէարկելով: Կառավարութիւնը մտադիր է

այս գումարը գործածել աչխարհագրական ընկերութեան խուզարկութիւնները նպաստաւորելու։ ըմբռնելի պէս մարդոց յաջողութիւնները ցոյց տուին թէ ուղիներ կրնան բացուիլ վաճառականութեան առջեւ, երբ աչխարհագէտներու ետեւը տէրութիւն մը կայ։ Նոր երկիրներու մէջ խուզարկութիւններ ընելու համար միջոցներ պէտք են։ Եթէ խորհրդարանը չուզէ նպաստել այս նպատակին իրացման, գաղթային չարժումը պիտի կասի, ղի այս չարժումի հնարաւոր չէ, եթէ ոչ ազգային եռանդեամբ և խանդով։»

Պիսմարք իչխանը՝ Պ. վինհորսթի պատասխանելով, որ վաւաք յայտնած էր թէ նախարարապետը ներկայ գոնուի յանձնախմբին նիստերուն, ըսաւ. «Եթէ այս պարոնները ատ հաւատ չեն ընծայեր իմ խօսքերուս, չպիտի հաւատան նաեւ յանձնախմբին մէջ։ Միւս կողմէ նախարարապետ տեղն յանձնախմբին մէջ չէ, ղի ան վերջնապէս չդատեր կառավարական առաջարկները։ Ցոդնութեանս հակառակ եկած եմ ատ հնարաւոր եղած բացատրութիւնները տալու համար։ Ցօգուտ մեր գաղթականական աչխարհագրութեան, և ազգային եռանդն արծարծ պահելու համար թախանձանօք կը խնդրեմ քուէարկել վարկերը։»

Հակառակ Պիսմարք իչխանին ոյն բացատրութեանց և թախանձանաց, խորհրդարանը 128 ի դէմ 135 ձայնիւ որոչեց երկտասդեայ յանձնախմբին վերադարձնել վարկի առաջարկը։ Ասկպէս խորհրդարանը անգամ մ'ևս պարտութիւն կրեր տուաւ Պիսմարք իչխանին, որ վերջի ըսղերքին լուծելու պիտի պարտաւորի։

—

Երկկի թղթաբերով եկած եւրոպական լրագիրը կըծանուցանեն թէ երմտացոյցի յանձնախումբն ընդուներ է ոյն 130,000 մարքի վարկըն Ափրիկէի ներսերը խուզարկութիւններ ընելու համար։

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

Տանիմարքայի թագաւորին որդին վալտըմար իչխանը չարաթ օրը պտոյտ մ'ըրաւ Պոլսոյ կողմն, և այցելեց Թովի-Գաբուի կայսերական պալատը։ Վեհ. Սուլթանին քանի մը թիկնապահները Ն. Բարձրութեան կ'ընկերանային, որոյ տրամադրութեան ներքեւ դրուած էին պալատական կառքեր։

Վալտըմար իչխանը կիրակի օրը Շուէտի և Նորվեկիոյ դեսպանատան մէջ ընդունեց Մեծ-եպարքոս Բարձր. Սայիտ փաչային, նախարարաց և պալատական աստիճանաւորաց այցելութիւնները, որք մեծ համազգեստ հագած էին։

Կայսերական պալատան մէջ ի պատիւ իչխանին տրուելիք կոչունքն որ կիրակի իրիկուն տեղի ունենայաւ, վալտըմար իչխանն, Շուէտի դեսպան Պ. Էհրէնոֆ և իչխանին հետեւորդք ներկայ գտնուեցան այս ճաչին, որուն մասնակցեցան նաև նախարարք ոմանք և պալատական աստիճանաւորք։

—Վեհ. Սուլթանը՝ վալտըմար իչխանին Ա. կարգի Օսմանիէ ակադեմական պատուանչան, ծիլա շրջենաւուն հրամանատարին Բ. կարգի Մէճիտիէ և իչխանին հետեւորդաց եւս զանազան կարգի պատուանչաններ տուաւ։

— Վալտըմար իչխանն երեկ միջօրէէն առաջ մայրաքաղաքիս դեսպանաց այցելութիւնները ընդունեց և ապա այցելութիւն տուաւ Ընդվլոյ և Ռուսիոյ գործակատարներուն և Հելլենական դեսպանին, որք Տանիմարքայի տիրող գերդաստանին լաւամի արքունեաց ներկայացուցիչներն են։

—Վալտըմար իչխանը՝ վեհ. Սուլթանէն ընդունուած ժամանակ իւր Օգոստափառ Հօր Տանիմարքայի թագաւորին կողմէ ընծայեալ փղի պատուանչանին մեծ ժապաւէնը մատոյց Ն. Կ. վեհափառութեան և այս առթիւ բանախօսութիւն մ'ընելով բացատրեց այն բարեկամական և յարգական դգացմունքն, զորս իւր Հայրը կը տածէ առ վեհ. Սուլթանն։

Իչխանը կիրակի օրը Վոսփորի չրջակայները պտոյտ մ'ընելով, Պէյլէր-պէյի կայսերական պալատն և Օխլամուրի Քէօչկն այցելեց և ապա Զաար Քէօչկիւ անուամբ հանրածանօթ կայսերական դղեակին երթալով՝ անդ ընդունեց վեհ. Սուլթանին այցելութիւնն։ Իչխանն Շուէտի դեսպանն և իրենց հետեւորդք դեկակին դրան առջեւ դիմաւորեցին վեհ. Սուլթանն, որ փաւաք յայտնեց որ իչխանը մինչև չարաթ օր յետաձգէ իւր մեկնումը, և իւր այս բազձանքն հեռագրաբար հաղորդեց նաև Տանիմարքայի Օգոստափառ Հօր։

Իչխանը նախընթաց օրն արքունի նաւարանն, և երեկ եւս պոլսոյ կողմն անյնելով, աչքէ անցուց տեսնելու արժանի չէնքերը։

—Հանրային կրթական, եկմտական և Էվգաֆի նախարարներն վերստին դումարեցան Հէվալէնեռու խնդիրը քննելու համար։

—Ցար սիւ Պոսֆոր լրագիրը կը ծանուցանէ թէ, Սպանիական դեսպան Բոհլօ կոմսը մայրաքաղաքիս մէջ հանդանակութիւն մը պիտի բանայ ի նպաստ Ընտալոզիոյ երկրաչարժէն արկածելոց։

—Երկաթուղեաց միացման գիծերու չինութեան նկատմամբ Օսմ. կայսերական Պանքային դրամատեառյց խմբին և Բ. Դրան միջեւ գոյացած համաձայնութիւնը վաւերացնող կայսերական իրատէն դեռ չէ եղած, տեղական լրագրաց ոմանց ծանուցման հակառակ։

—Բլոսէն կը հեռագրեն մայրաքաղաքիս կայսերական դիտատրանին թէ, յունվ. 3/17 ին երկրաչարժի առաւել կամ նուազ բուռն ցնցուխներ զգացուեր են հանդերձ ատորերկրեայ խուլ մռնչմամբ։

—Հալէպէն կը հեռագրեն թէ, նահանգին համարակալ իպրահիմ էֆէնտի պաշտօնանկ եղեր է բարձրագոյն հրամանաւ։ Իպրահիմ էֆ. մեծ գողութիւններ գործած լինելու ամբաստանութեան ներքեւ է։

— Գերմանական դեսպանատան Լորըմէյ չոգենաւն ուրբաթ օրը մայրաքաղաքէս մեկնեցաւ ի Զիպրալթար, ուր հասած ժամանակ իւր վերջնական հրահանգները պիտի առնայ Բամբերուն երթալու համար։

—Փիլիպէէն կը գրեն թէ ի մօտոյ Ֆրանսերէն լեզուաւ թերթ մը պիտի հրատարակուի անդ, որոյ հիմնադիրը պիտի լինի պաշտպանել գաւառին չահերը։ Փիլիպէի Պուլղարական լրագիրք Մսըբտոնուքի կոչս (Զոյն Մակեդոնիոյ) անուն թերթին հիմնադիրն հրատարակած են խոչոր տառերով։ Այս թերթ Սոֆիայի մէջ հրատարակիլ սկսած է։

— Վեհ. Հասան Ֆէհմի փաչա ռակի ժամացոյց մ'ընծայեր է Աւրսարիական Սաթիւրնօ չոգենաւուն նաւապետին, որ վառնա տարած եր զինք։

— Վերջին օրերս Ծանուցինք թէ, կայսերական կառավարութիւնն որոշած եր քարկոզով լուսաւորել այն փողոցներն, որք յարդ դիշերները չեին լուսաւորուեր։ Կ'ըսուի թէ Քազաքապետութիւնն՝ այս որոշման համաձկերպելով, քանի մը հազար լապտեր ապսպրեր է Յերոպա։

—Օսմանլը լրագիրն երեկ վերսկսաւ իւր հրատարակութիւնն ընդարձակ դիրքով։

—Ներքին գործոց նախարարութեան խորհրդական ձեռլ պէյի նախագահութեամբ յանձնախումբ մը կազմուած է գաւառական ոստիկանութեան վերակազմութեան խնդիրն ուսումնասիրելու պաշտօնով։

—Առեւտրական և նաւարկութեան դաշնագրերը քննելու պաշտօնով կազմեալ յանձնախումբն երեկ առեւտրական գործոց նախարարութեան պաշտօնատան մէջ իւր առաջին նիստն ըրաւ։ Առեւտրական գործոց նախարար Սուպհի փաչա, Էվգաֆի նախարար Ռեամիլ փաչա, հանքոց և անտառաց պետ Նօրէն Պետրոս էֆ. անդամ են սոյն յանձնախմբին։

—Ոստիկանութեան մէջ ծառայող Անգլիայի սպայից պայմանագրերուն պայմանաժամը լրացած լինելով, պիտի նորոգուի իւ մեռոյ։

—Ցունաց Ս. Պատրիարքը Մեծ-եպարքոս Բարձր. Սայիտ փաչային յունվ. 16 թուով հեռագիր մը, ծանուցանող թէ, տեղւոյն քրիստոնեայ և իսլամ ընակիչք քաղաքապետան պաշտօնատան մէջ դումարուելով, աղդուսպէս լողդերն են Պ. Լավրէնչի և այլոց չարամիտ հրատարակութեանց դէմ իմասին Մակեդոնիոյ վիճակին։

—Հանրային կրթական նախարարութիւնը Սիւէյմանիէի թաղին մէջ ընդարձակ դետին մը դնեց, որոյ վրայ բժշկական քաղաքային վարժարան մը պիտի կառուցուի։

—Մեծ-եպարքոս Բարձր. Սայիտ փաչա չրջաբերականաւ մը պատուիրեց գաւառական իչխանութեանց, որպէս զի կրթական իշնդրոյն յատկացեալ հասոյթներն ուղղակի եկմտական նախարարութեան պաշտօնատունը ղրկեն անյապաղ։

—Մօնիթէօր Օրիանթալ կայսերական կառավարութեան ուչադրութիւնը կը հրաւիրէ պատահի նահանգին դատարանաց վիճակին վրայ, որ յոյժ անգոհացուցիչ է եղեր։

— Կ. Պոլսոյ եկմտական քննիչ Մուսթաֆա Նայիլի պէյ՝ առեւտրական նախարարութեան մնատուն կնքեր է հաչիւնները քննելու համար։

— Խնայողութեանց մնատուկին կանոնագրութիւնն՝անկատար դատուած լինելով, առեւտրական նախարարութեան մէջ յանձնախումբ մը կազմուած է նոր կանոնագրութիւն մը խմբագրելու համար, որ պետական խորհրդոյ կողմէ պիտի քննուի ի մտոյ։

— Հասան Ֆեհմի փաչա կիրակի օրը ժամ 3ին Լոնտրա հասեր է ողջամբ։

— Ծխախոտի Րէժիի վարչութեան ձուլարանի դործարանին տնօրէն Պ. Սմիլ՝ վարչականխորհրդոյ որոչմամբ՝ Սուրիա պիտի երթայ տեղւոյն Րէժիի գործերը քննելու համար։

— Ցար սիւ Պոսֆոր կը կարծէ դիտնալ թէ, այն քննիչ յանձնախումբն, որ հարցաքննած եր Զայեան իչխան էֆէնտին, պիտի դբաղի նաեւ ժառանգական խնդրով մը, յորում մեծաքանակ յանձնարարողէբի մը միջոցաւ Սէրկիներ ընդունուեր են փոխանակ կանխիկ դրամոց։

—Բիւզանդ անուն հռչակաւոր չարագործ մը կերակի իրիկուն ի Լանկա Ցոյն պէնեվաճառի մը հետ վէճի բռնուելով, դանակով ծանրապէս վիրաւորեց զայն։ Չարագործն անմիջապէս բռնուելով կեդրոնական բանտը դրուեցաւ։ Ն'ըսուի թէ ոստիկանութեան նախարարութիւնն որոչեր է մայրաքաղաքէս արտաքսել զայն վերջնապէս։

—Վառնայէն կը հեռագրեն առ Տէյլի Նիւզ թէ, Բ. Դուռն՝ ի պատասխանի այն ծանուցագրին որով Աւստրիոյ կառավարութիւնը կ'ըսէր թէ կայսերական կառավարութիւնը վուլկայնել արևելեան հրկիզողաց միացման գիծերուն չինութիւնը, խնդրեր է վիեննայի կառավարութենէն Արևելեան Րումելիի կազմական օրէնքը բարեփոխելու նախաձեռնութիւնն առնել։

Յիշեալ նահանգին մայրաքաղաքին վերաբերեալ տրամադրութեան պատճառաւ, Թուրքիա տարին 300 հազար Օսմ. ոսկի կը կորուսանէ։ Բ. Դուռը կը յայտարարէ թէ, եթէ այս բարեփոխութիւնն իրեն չընծրհուի, պիտի վարանի աւարտել այն գիծերն որոց փոխանցումը մեծ վնաս պիտի հասցնէ իրեն։

— Բերայի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ՝ ժիլպեր որ վուալէն կոմսը կիրակի պիչեր իւր կնոջ հետ տունէն դուրս ելած ժամանակ, պինուորական դիեսս կրող երեք չարագործաց կողմէ յարձակում կրեր և բոլորովին կողոպտուեր է։ Լա Թիւրքի Սպարապետութեան ուչադրութիւնը կը հրաւիրէ այս պիսի չարագործութեանց վրայ, որք մերթ ընդ մերթ կը պատահին պինուորականաց ձեռամբ։

— Ընդհովեայ երկաթուղեաց ընկերութեան ընդհ. ժողովը յունվ. 14ին դումարուեցաւ ի Լոնտրա, և առանց վիճաբանութեան ընդունեց որոչում մ'ի նպաստ ծրագրի մը, որ ի մտոյ խորհրդարանին պիտի ժատուցուի, խնդրելով որ Մանչի ներքնուղոյն չինութեան համար նախնական աչխատութիւնները չարունակելու արտօնութիւն տրուի։

— Բեդրսպուրկի դիտութեանց Ակադեմեան թղթակից անդամ ընտրեր է պ. Գ. Բասթէօռ և Փոխ։

— Բանամայէն եկած մանաւոր տեղեկութիւններ կը ծանուցանեն թէ վերջին օրերս Գոլամպիոյ կեդրոնական չորս տերութեանց մէջ ծագած յեղափոխութիւնը վերջ դտեր է։ Տակաւին յայտնի չէ թէ ինչ եղած է այս յեղափոխութեան ծագման պատճառը։

ԱԶԳԱՑԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

Պուլղարաց էկզարքին, Ամուրեայ կաթողիկոսին և Հռոմէական Հայոց Պատրիարքին փոխանորդները Մինդեան առաջին օրն մեր ազգա-

Ես, ես ինքս, որ ամեն առավոտ ժամը հինգին վեր եմ կենում, որ ամեն առավոտ ինքս եմ ջուր տանում ինձ համար, որ ամեն առավոտ ինքս եմ ինձ համար ճաշ եփում, որ ամեն առավոտ ինքս եմ ինձ համար սենյակս ավլում, ես, ես ինքս, որ ամեն առավոտ ինքս եմ ինձ համար հագուստս հագնում, ես, ես ինքս, որ ամեն առավոտ ինքս եմ ինձ համար կոշիկներս մաքրում, ես, ես ինքս, որ ամեն առավոտ ինքս եմ ինձ համար ամեն ինչ ան

Ա՛ռաւօտուն ինչ որ ըլլայ, ես պիտի երթամ Ամերիկա։ Ես ալ կ՚ուզեմ ինչպէս ամէնքը ունենալ իմ ալ ժամացոյցս, որ ինծի ցոյց տայ ժամը, ինչպէս ամէնքը։ Ես ալ կ՚ուզեմ ունենալ իմ ալ ժամացոյցս, որ ինծի ցոյց տայ ժամը, ինչպէս ամէնքը։ Ես ալ կ՚ուզեմ ունենալ իմ ալ ժամացոյցս, որ ինծի ցոյց տայ ժամը, ինչպէս ամէնքը։